

התעלומה שאפילו איירונסייד אינו חולם עליה!

מדי ג'ונב את ספר התורה?

כ אשר החליט יוסף הורוביץ להגיד ציח את זכר הוריו שניספו בשואה בידי הנאצים, לא ידע שהוא מזמין לעצמו, כמו ידיו, התקפליב גוספת.

היום, הוא כבר יודע: "הורי נרצחו פעם שנייה," הוא מבכה את החלטה הנמהרת להאמין לפיתויו של השליח מ' ארץ הקודש.

הסיבה: בביקורו בישראל, גילה כי ספר התורה שתרם, להנצחת זכר הוריו, למחר לקה הדתית של ההסתדרות, נעלם כאילו מעולם לא היה. אפילו בית-הכנסת שבו היה אמור לשכון — נעלם. ליתר דיוק — מעולם לא היה.

איחם. נעלם גם זכר הוריו.

שני

ניתוח-לב

ה רוביץ ניצל השואה הגיע אחר רי המלחמה ללונדון, בקנדה, הפך

„הוא מטורף!“

אומד מנחם הכהן, ראש המחלקה הדתית של ההסתדרות, על יוסף הורוביץ, הקבלן היהודי-קנדי העשיר שתרם ספר תורה לזכר הוריו — והעז לבוא בטענות כאשר גילה שהספר נעלם. בתמונה למעלה: הורוביץ, מחזיק בספר שעליו המילים „להנצחת נשמות הורי שלמה בטענתו כשר הורוביץ, בחברת אשתו ושתי בנותיו, בעת הטקס החגיגי שנערך בביתו בקנדה לרגל מסירת הספר לשליח מ' ישראל.

לקבלן עשיר, מראשי הקהילה היהודית המקומית, הוא התחנן, הוליד שני ילדים, אך תלאות עברו גבו את מחירן, והוא עבר שני ניתוחי-לב פתוחים ביוסטון.

שהוא יגיע, נודיעך ונבקש הוראות ספציפיות לאיזה בית-כנסת אתה רוצה שייכנס. אולם הימים עברו, ולספר התורה היקר לא היה זכר. חשדותיו של הורוביץ גברו. כיצד נעלמו הספרים היקרים? הנגנבו? הנתגלגלו לאיזה מחסן, קודשם נפגמה ואינם ראויים עוד לשימוש?

מטורף

או סחטן

ה רוביץ החליט להגיב בחומרה, על מה שנראה לו כהוצאת כספים וספרי תורה בטענות-שואא. הוא פנה לעורכת-הדין אסתר דורון, ממשרדו של עורך-דין צבי לידסקי, כדי שתגיש בשמו תביעה על 27 אלף ל" — מחיר הספר, מחיר הנסיעה והשהייה בישראל, והוצאות האישוף ב' בית-החולים, בעקבות התקפת הלב הנוספת שקיבל בעקבות ההתרגזויות מהפרשה.

הם ידעו שאלמלא הזכירו את שמם של עולי בריה"מ, אמר השבוע, אף אחד לא היה תורם להם. כי אנתנו תור מים די והותר ליישוב ולשליחים דתיים, בשעה שאת המחלקה הדתית של ההסתדרות אף אחד לא מכיר.

בשום מקום לא נאמר שהתרומות הן בשביל יהודי בריה"מ, הכחש הרב מנחם הכהן את דברי הורוביץ. „האיש הזה הוא מטורף, או סתם סחטן. אנחנו לא רוצים להתעסק עם סחטנים.“

כשבא אלי, אמרתי לו שהוא יכול לקבל את הספר ברגע שיגיע לארץ. בניתיים התברר שהספר נמצא עדיין בקנדה, אז נתתי הוראה להעביר אותו אליו שם. אני לא רוצה לא את הספר שלו, ולא עניינים איתו.“

של הספר, לא ידע איש דבר — גם לא במשרדי ההסתדרות במנטריאל ובניו-יורק.

היתה זו רק תחילתו של מסע התלאות הארוך בעקבות הספר האבוד. אחרי שבימשך זמן רב לא קיבל כל אות יזימ מהשליח החרוץ, החליט הורוביץ, בתחילת 1972, לנסוע בעצמו לישראל כדי לברר כיצד הונצה זכר הוריו.

30 ספרים

נעלמו

ב ישראל, הוא גילה גם את בני נחום וגם את הרב מנחם הכהן, ראש המחלקה הדתית של ההסתדרות, אולם שניהם לא גילו לו היכן הספר.

הבטחת לי שתקח את הספרים בארץ, טען הורוביץ הנמוך והממושקף בפני בן-נחום. „הראה לי לפחות שטרמיטען.“

בידי השליח לא היה שטרמיטען — לא ממטוס, ואף לא מאוניה.

„אני רוצה אם כך לראות את בית הכנסת עלישם הרב קירשנבאום,“ התעקש היהודי מקנדה.

גם לכך לא זכה. הסביר לו מנחם הכהן: „היה אמנם בית-כנסת כזה. אבל מכיוון שמשפחה מפילדלפיה תרמה 25,000 דולר, הסבנו את שמו על שמה.“

„חזן מזה,“ ניהם הרב את התורם הנד"ם, „לא רק הספר שלך איננו. עוד כשלוש שים ספרים שנתרמו אינם.“

לעבור כמה ימים, בחדרו בלונדון שרתון בתליאביב, קיבל הורוביץ מכתב מכבוד הרב: „ספר התורה אשר ניתן לבן-נחום ממחלקתי, שעשה בקנדה מטעם המחלקה שלי, הוא עכשיו בדרכו לישראל, וברגע

לאחר ההתקפה השנייה החליט להנציח את זכר הוריו. הוא הזמין בניו-יורק ספר תורה מהודר במיוחד, במחיר 2,500 דולר, הובילו אישית לבית-הכנסת בלונדון, קנדה, ואז הופיע בלונדון, משה בן נחום, שליח המחלקה הדתית של ההסתדרות בישראל, סיפר ליהודי הקהילה המקורי מית על נפלאות המחלקה, בראשותו של הרב מנחם הכהן, ועל הצורך הדחוף בספרי תורה עבור עולי ברית-המועצות. המחשבה על עולי רוסיה, שאחרי תקרי פה ארוכה של רדיפות הגיעו סוף סוף לארץ הקודש, ולא מצאו בה אפילו ספר תורה לחזק את אמונתם הלוהטת — נגעה לליבם של יהודי לונדון, עורדה אותם לתרום לשליח מארץ האבות ביד רחבה.

ארבעה

תנאים

כ שנודע למשה בן-נחום כי ברשור שותו של הורוביץ יש ספרי-תורה מהודר, פנה אליו בבקשה לתרום אותו לבית-כנסת הוולך ונבנה בישראל על שמו של רבה של קהילת לונדון, שיצא לגיימ לאות, הרב דויד קירשנבאום. הורוביץ הסכים, העמיד ארבעה תנאים: כי הספר יוכנס רק לבית-הכנסת עלישם הרב קירשנבאום — כי יוסט לישראל במטוס אל ע" — כי עטיפת הספר לא תשונה לעולם, שכן הוא בא להנציח את זכר הוריו — כי בן-נחום יאשר לו בכתב את פרטי ההסכם.

הורוביץ מסר את הספר, נכנס לבית חולים לבדיקות. כשחזר לביתו, כבר נעלמו גם הספר וגם בן-נחום. בן-נחום, נאמר לתורם, חזר לישראל. על מקום הימצאו

ודאי להביא אלף ואחת דוגמאות על פיהן הם מופלים לרעה. לפחות בשטח אחד התפלליה היא הפוכה. כי מספר ה' מחלות המצויות בין בני העדה האשכנזית בלבד, הוא גדול בהרבה מאלה האופייניות רק לבני עדות-המזרח.

בייחוד מדובר במחלות תורשיות. מס' חבר שהאשכנזים מורשים לילדיהם סיי כוים גדולים יותר לחלות במחלות מורדות ומשונות מאשר הספרדים. אחת מ' אלה היא הדיסאטונומיה, מחלה הפוקדת מכל בני האנושות רק יהודים מיוצאי מרכז ומזרח אירופה.

הסימפטומים האופייניים במחלה מורה זו נראים כשורה של גזירות ועונשים, מן (המשך בעמוד 35)

ממשלה הנוסעים חינם על-חשבון הציבור, לצורך ושלא לצורך, הם חלק מעובדות החיים הקרות. אין ספק גם ששומר הצלחה לחבר שאלות מעניינות. השאלה היא, תוך כדי לימוד אלגברה, איזו תמונה על עול' מס'-עולמנו לומדים הילדים?

רפואה

לאשכנזים בלבד

מדענים נדהמים

במחלה האופיינית ליהודים

אשכנזים בלבד

יוצאי עדות-המזרח בישראל יכולים

כמות תה, שמחירה 20 לירות הקילו, עם תה שחירו 15 לירות הקילו, וקיבל שלו' זה שון תעבורת, אותה מכר ב'20 לירות הקילו, הרוויח בעיסקה 10%.

שאלות דומות עוסקות בעירוב סוג יקר וזול של קאקאו, וסידרה שלמה של עשיית רווח מעשי למאות — המוצגים כפעילות מסהית של יום-יום.

שילד בסיני. בעיות השטחים המוחזקים משתקפות גם הן בספר. בשאלה ג.145 מסופר על רכבת משא ריקה שיצאה מ' אשקלון לסיני בשעה 6.30 בבוקר במהירות 50 קמ"ש. בשעה 8 יצאה רכבת עמוסה שלל מרומאני, בסיני, לעבר ישראל, ב' מהירות 40 קמ"ש.

גם נמל אשדוד הסוער מיוצג בספר, ב'